

SELBU KOMM. ELVERK

1923

50 ÅR

1973

Testinfossen

SELBU KOMM. ELVERK

1923

50 ÅR

1973

JUBILEUMSBERETNING

Fritz Rambech

Trondheim

Innholdsfortegnelse

Forord	3
Privat initiativ	4
Selbu kommune overtar	6
Finansiering	8
Damanlegg, maskiner	10
Linjenettet	10
Avtak av kraft	11
Økonomiske problemer	12
Gjeldsmegling	12
Utviding av kraftstasjonen	13
Reguleringa av Østrungen	13
Krigstida	14
Tunnel Langvika — Storsvea	15
Overføring av Sørungen til Slindvatnet	15
Nye utbygginger og reguleringer	16
Reguleringen av Rensjøen og Sørungen	19
Sørungreguleringen	20
Kraftstasjonen i Julskaret og overføring av Nåla til Sørungen	22
Linjer	25
Veger	26
Vekst	27
Samarbeid med andre Elverker	28
Styre	28
Personale	30
Lang tjenestetid	32
Fast ansatte ved Selbu komm. Elverk	33
Sluttord	34
Framtidsutsikter for kraftforsyningen i Selbu, ved Bjørnar Schei	34
Antall abonnenter	37
Antall transformatorer	38
Energiforhold 1923—1972	39

FORORD

Den 17. mai 1973 var det 50 år siden Selbu kommunale Elektrisitetsverk startet sitt første kraftverk. Denne beretningen kommer ut i samband med 50 årsjubileet, og er historien om de arbeider som er gjort fra 1910 fram til idag, for å skaffe lys og kraft i Selbu.

Framstillinga bygger på protokoller fra kommunestyrets og elverkstyrets møter gjennom åra, på årsberetninger, arkivdokumenter og på opplysninger fra elverksjef Ingebrigt O. Hårstad og andre ansatte ved Elverket.

Stoffet er samla, redigert og skrevet av lærer Olav P. Overvik, som var Elverkets styreformann i 22 år, fra 1945 til 1967.

Elverksjef Bjørnar Schei reflekterer i en sluttartikkel over videre kraftutbygging og framtidsutsikter for kraftforsyninga i Selbu.

Styret takker Olav P. Overvik og de som har bidratt med opplysninger til hans store arbeid med denne beretningen.

Olav N. Overvik.
Styreformann

SELBU ELVERK — 50 ÅR

1923 — 1973

Mange her i Selbu visste nok hva elektrisitet ble brukt til flere år før bygda fikk sitt eget elektrisitetsverk. Gjennom avisene hadde en nok fått vite at det andre steder i landet var bygd elektrisitetsverk drevet med vasskraft. Trondheim hadde jo i lengre tid hatt elektrisk kraft som kunne skaffe lys, drive maskiner og nyttes til mange andre gjøremål.

Ved besøk i byen hadde folk både sett og erfart dette vidunder og derved også forstått betydningen av at «de hvite kull» kunne brukes til mange forskjellige formål, men ingen kunne vel ane hvor stor rolle elektrisiteten kom til å få i framtida, både for det enkelte menneske og for samfunnet i sin helhet.

Privat initiativ

En del framsynte menn i Selbu begynte tidlig å drøfte mulighetene for å bygge et eget kraftverk for Selbu. De så sikkert at elektrisiteten ville få mange muligheter i framtida, og de ville gjerne at folket i bygda skulle få nyte godt av de mange fordeler og goder elektrisiteten kunne by på.

Det tok imidlertid lang tid før tanken ble realitet.

I 1910 begynte handelsfullmektig O. Kuraas sammen med en del andre interesserte for alvor å legge planer for bygging av et kraftverk for Selbu. De hadde valgt ei arbeidsnemnd til å forhandle med Thomas Angells Stiftelser om retten til de forskjellige fossefall i Slindvassdraget i Vikvarvet, og retten til å foreta reguleringer av de forskjellige vatn.

Til å begynne med hadde nemnda lita tru på at kommunen ville ta så stort løft som kraftutbygginga ville bli. Den mente derfor at kraftverket måtte bygges helt for privat rekning. Som sted for plassering av kraftstasjonen mente nemnda at botnen av Testinfossen i Slindelva måtte passe bra.

Elektroingeniør J. E. Jørgensen og vassbygningsingeniør O. B. Solem ble engasjert til å utarbeide planer og kostnadsoverslag for et kraftanlegg der, og den 5.9. og 15.9.1910 overleverte ingeniørene planene for et kraftanlegg i Slindelva i 3 alternativer.

Alt. I. Utbygging av Testinfossen med daværende dam for Slindvatnet med en vassføring på 1,3 m³ pr. sek.

Kostnadsoverslag:

Vassutbygging og kraftstasjon	kr. 28.340,—
Ledningsnett + elektrisk del	« 43.000,—
	<hr/>
	kr. 71.340,—

Ledningsnettet skulle omfatte bare Vikvarvet og Mebond. Maskinkapasiteten var på 200 hk. I kostnadsoverslaget var lavspennet nettet og stolpegrunn ikke tatt med.

Alt. II.

Utbygging av kraftstasjon m. m.	kr. 28.340,—
Dam mellom Store og Lille Slindvatn eller eventuelt for Østrungen	« 10.000,—
Elektrisk ledning, høyspent med elektriske anlegg, Vikvarvet til og med Innbygda . .	« 57.400,—
	<hr/>
	kr. 95.740,—

Stolpegrunn og lavspennetledning var her ikke rekna med, men maskinkapasiteten var økt til 400 hk.

Alt. III.

Dette alternativ omfatta hele fallet fra Slindvatnet og ned til botnen av Jørnfossen med tunnel fra Sørungen til Slindvatnet.

Det gjensto nå å få ervervet rettighetene til Slindvatna og fossefalla nedenfor. Dette arbeid ble også tatt opp av O. Kuraas.

20.5.1910 sendte han et skriv til forstanderen for Thomas Angells Stiftelser, herr Hall, med søknad om rettigheter til bygging og drift av et kraftverk i Slindelva. Forstanderen svarte 20.5. s.å., at det ble gitt tillatelse til å bygge et kraftverk med maksimal effekt på

85 hk, uten avgift de 3 første driftsåra. Etter den tid skulle Stiftelsene ha ei avgift på kr. 1,— pr. eff. HK. Ellers var nevnt forskjellige andre vilkår.

Selbu kommune overtar

Den nemnda som hadde lagt planer for kraftutbygginga, fant snart ut at det ble for stor oppgave å bygge kraftverk for privat rekning. De så trolig at vanskene med å skaffe kapital ble for store, og de mente derfor at det videre arbeid måtte overtakes av kommunen.

Elektrisitetssaka ble første gang behandla i kommunestyret 18.6. 1910. Det lå da føre et skriv fra P. Birch m.fl. om at kommunestyret anbefaler en søknad til Thomas Angells Stiftelser om lettelse i vilkåra for overtaking av fallrettighetene i Slindelva.

Saka ble utsatt, men P. Birch og O. Kuraas ble valgt til å føre videre forhandlinger med Stiftelsene. Den 6.11. 1911 kom Stiftelsene med tilbud om rettigheter i Slindvassdraget. Tilbudet var på 15 §§ og inneholdt om lag de samme vilkår som de før hadde fastsatt.

Kommunestyret behandla så Stiftelsenes tilbud i møte 25.9.1911, og fant både vilkåra og de forbehold som var tatt, uantagelige, og anså det uten hensikt å fortsette arbeidet med et kraftverk for Selbu.

Elektrisitetssaka ble da stilt i bero om lag 2 år, men i kommunestyrets møte 28.6.1913 kom saka opp igjen. Det lå føre et skriv fra Lars Furan m.fl. om å erverve Testinfossen.

Saka ble utsatt inntil videre også denne gang. I kommunestyrets møte 29.9. s.å., ble det imidlertid gjort vedtak om å sette ned ei nemnd på 3 medlemmer til å forhandle med Stiftelsene om kjøp av Testinfossen. Til nemnd ble valgt O. Kuraas, G. Hårstad og Arnt Kvello. Innstillinga til nemnda om kjøp av Testinfossen ble behandla i kommunestyrets møte 25.3.1914. Her ble saka utsatt på nytt. De som stemte for innstillinga var A. Kvello, B. Samstad, G. Hofsmo, J. Valli, A. Kjosnes, Chr. Flønæs, O. Høiås, O. H. Kjosnes og E. Viken. Nemnda fikk imidlertid pålegg om å arbeide videre med saka.

Det ser ut som elektrisitetssaka opptok både kommunestyrets medlemmer og folk ellers i bygda ganske sterkt. Det ble fra mange hold pressa hardt på for å få saka i gjenge. Endelig i kommunestyrets møte 29.8. 1914 ble ordføreren pålagt å søke Stiftelsene om at «håndgivelsen til Selbu kommune på kjøp av Testinfossen i Slindelva forlenges til ett år etter endelig fred i den nu pågående krig i Europa». Det ser nå ut som det var kommet fortgang i saka, for i kommunestyrets møte 10.10 s.å., ble dette vedtak gjort: «Besluttedes innkjøp av Testinfossen og Jørnfossen i Slindelva for Selbu kommunes regning på de av Stiftelsenes stillede betingelser.» Betingelsene er ikke ført i møteboka, men kjøpesummen skulle visstnok være kr. 18.000,—.

Til å forberede bygging av det påtenkte kraftverk, valgte kommunestyret i møte 29.5. 1915 ei elektrisitetsnemnd. Som nemnd ble valgt: J. Stavnes, Kr. Kjeldstad, P. Norbye, B. O. Rølseth og J. Valli. Denne nemnda fikk fullmakt til å anta nødvendig teknisk hjelp. Departementet hadde alt i nov. 1915 approbert kjøp av fossene i Slindelva, men det drog ut med selve bygginga. En årsak til dette var vel trolig vansker med reising av kapital. Dernest er det rimelig at det var en del som var i tvil om Elverket ville få så store inntekter at det kunne forrente og avdra den kapital som ville bli lagt ned i et slikt anlegg. Den 16.10. 1916 la nemnda fram et resultat av en forhåndsbestilling som var foretatt i de enkelte kretser, og den så ikke nettopp lovende ut.

Fra de forskjellige kretser var det bestilt dette antall lampepunkter:

Øverbygda	ca. 800	lampepkt.
Mebonden	ca. 900	«
Vikvarvet	ca. 500	«
Innbygda og Eidem	ca. 600	«
Selbustrand	ca. 700	«
Ialt	ca. 3.500	lampepkt.

Rekna etter kr. 4,—, pr. punkt ville dette gi en inntekt på kr. 14.000,— pr. år. I tillegg var det en del som ville ha kraft til motorer, men dette utgjorde forsvinnende lite.

Det som imidlertid satte fart i sakene var at Trondheim kommune kom med tilbud om å yte kr. 500.000,—, til bygging av verket,

mot at Selbu gjorde visse innrømmelser i Selbusjøreguleringa. For å høre hva folk mente om dette, ble det holdt et masse møte på Gimle. Om det ble gjort noen tilråding på dette møtet vet en ikke, men den 12.10. 1917 vedtok kommunestyret å ta imot kr. 500.000,— som bidrag til bygging av det påtenkte kraftverk. Overenskomsten mellom Selbu og Trondheim ble undertegna av P. Norbye, J. Valli og borgermester Bauch.

Først vel 1 år senere, den 30.11. 1918 ble det gjort følgende vedtak i kommunestyret vedrørende kommunens fosse- og elektrisitetsutbygging: «Den i forrige møte nedsatte komite, har snarest mulig at besørge planer og omkostninger utarbeidet av fagfolk, og forelegge dette for herredstyret.»

Vel ett år etter, den 6.9. 1919, ble planene og kostnadsoverslag for reguleringa av Slindvassdraget lagt fram. Kraftverket var da beregna å få en kapasitet på 2000 hk, med et kostnadsoverslag på kr. 1.060.000,—. Overslaget var rekna etter toppriser, og en antok derfor at disse kunne reduseres en del. Kommunestyret gjorde så mot 5 stemmer følgende vedtak: «Herredstyret finner de av ingeniørene framlagte planer for utbygging tilfredsstillende, og at konsesjonsandragende sendes Kongen før utbygginga kan finne sted.»

På samme møte ble vedtatt å kalle Elverket for Slindfall, og videre ble det gjort vedtak om egen administrasjon og eget regnskap. Senere ble lover for verket vedtatt.

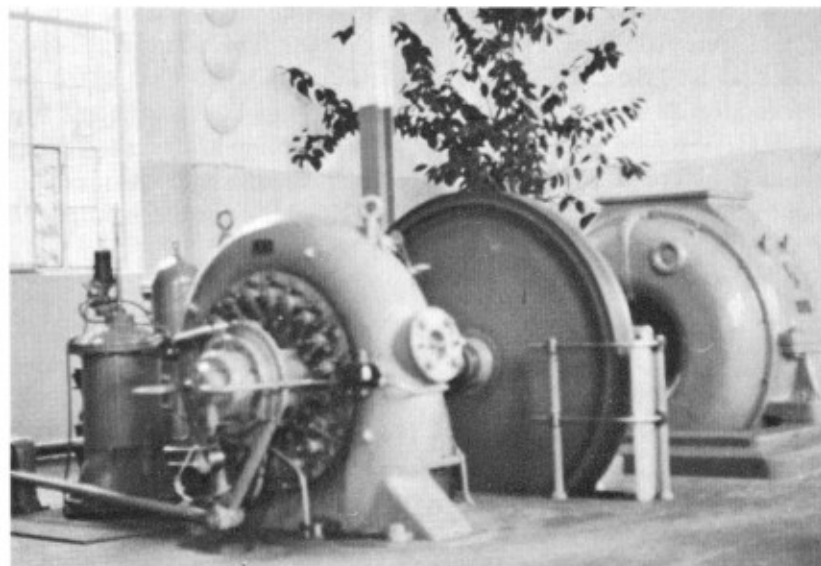
Alt synes nå å være lagt til rette slik at arbeidet kunne bli satt i gang. I sept. 1919 ble de første spadetak tatt for bygging av et kraftverk i Selbu.

Finansiering

De penger kommunen hadde til rådighet var ikke nok. Derfor gjorde kommunestyret den 8.5. 1921 vedtak om å ta opp et større lån til videre finansiering av anlegget. Ordføreren tok så kontakt med flere banker i Trondheim, og den 11.6. s.å., kunne ordføreren opplyse at det var oppnådd enighet med Bøndernes bank om et lån på 1 mill. kroner, etter en kurs av 95 0/0 og 6 1/2 0/0 rente. I og med dette lån rekna en med at anleggskapitalen skulle være sikra, slik at utbyggingsarbeidet kunne fortsette med full kraft.

Slindelva Kraftstasjon

Aggregat nr. 1 på 900 kVA montert 1923

Som tekniske konsulenter ble ansatt ingeniørfirmaet Grøndal og Kjørholdt for vannbyggingen, og for den elektriske del, ingeniør Barre.

Arbeidet fortsatte nå kontinuerlig, og i mai 1923 var anlegget ferdig. Etter nødvendige prøver ble maskinene i kraftstasjonen satt i drift 17. mai s.å.

Fullt utbygd kom kostnadene på kr. 2.178.925,—, eller dobbelt så mye som kostnadsoverslaget. Det forhold at anleggsarbeidet ble utført under den verste høykonjunktur etter første verdenskrig må ta skylda for den store overskridelsen av den anleggssum det var rekna med.

Damanlegg, maskiner

Ved reguleringen av Slindvatna mellom kote 349 og 353 ble magasinet på 12,5 mill. m³, med et nedslagsfelt på 128,3 km². Ved utløpet av Slindelva fra Lille Slindvatn var bygd en betongdam med de nødvendige innretninger som damluker, fløtningsløp m.v. Fallhøgda mellom Slindvatnet og kraftstasjonen er 120 m, med en effektiv utnyttning på 118 m brutto. Vatnet fra dammen ble først ført i en ca. 100 m lang tunnel, videre i en ca. 1000 m lang trerørledning, og de siste 300 m i stålrørledning inn i kraftstasjonen.

Ved første byggetrinn var det rekna med at kraftverket skulle gi 2000 hk, men i første omgang ble imidlertid aggregatinnstallasjonen innskrenka til en turbin på 1000 hk og en generator på 900 kVA.

Linjenettet

Da Elverket ble satt i drift i 1923, var det bygd 51 km 22.000 volts høgsentlinje med 33 transformatorer og et 77 km 220 volts lavspent linjenett, med en tilknytning av 332 abonnenter. Dette var bare knapt 10 % av innbyggertallet i Selbu. Både høg- og lavspentnettet var bygd av granstolper som var levert fra de forskjellige grender i bygda.

Avtak av kraft

Som en ser var abonnenttallet lite sett i forhold til innbyggertallet, og Elverkets inntekter var også deretter. Prisen for lys og kraft var også satt rimelig.

For rent lys ..... kr. 300,— pr. kW/år
For kombinert kraft ..... « 180,— pr. kW/år

I 1923—24, altså første driftsår (ca. 8 mnd.), hadde Elverket en inntekt på kr. 29.433,—.

I 1924—25, var inntekta på kr. 45.140,—.

Det var jo klart at inntektene ble for små til administrasjon, vedlikehold, avdrag og renter. For å få balanse i Elverkets regnskap, måtte kommunen ta opp underskotet på sitt budsjett. Derfor gjaldt nå i første rekke å få solgt mer kraft innen bygda og ellers prøve å få leveranse til andre bygder.

Det viste seg at Malvik var interessert i å leie kraft fra Selbu, og etter en del forhandlinger ble det i 1925 enighet om kraftleveranse til Malvik.

Av kontrakta går fram at Malvik skulle ha kraft fra Selbu til disse priser:

Inntil 300 kW kr. 110,—, over 300 kW kr. 100,—, over 500 kW kr. 90,—, og over 750 kW kr. 80,—, alt pr. år. Krafta skulle leveres med en spenning av 22.000 volt ved Malvik grense. Målerstasjon og transformator skulle Malvik bygge ved Brobakken i Mostadmark. Kontrakta gjaldt i 10 år.

For å få overført krafta til Malvik, måtte det bygges ei høgsentlinje fra Grøtte til Malvik grense, og til dette arbeid måtte det opptas et lån på kr. 60.000,—. Arbeidet med linja ble ferdig først på 1925, og overføringa av kraft til Malvik tok til 1.3. 1925. Sia har Malvik vært fast avtaker av kraft fra Selbu, en leveranse som har økt år for år, til den for driftsåret 1972 utgjorde vel 8.000 kW eller 45.600.000 kWh.

Ellers vendte styret seg til flere kommuner i Gauldalen om de var villige til en konferanse om levering av kraft. Bare Støren og Singsås svarte at de var interesserte og sa seg villige til å delta i en slik konferanse. Imidlertid ble resultatet av konferansen negativt.

For øvrig ble det også sendt forespørsler om levering av kraft både til TEV og Fjæremfossens kraftselskap, uten at det kom noe positivt ut av forhandlingene med disse elverk.

Økonomiske problemer

De kommunale myndigheter var klar over at Elverket i den første tida ikke kunne greie å få budsjettet til å balansere. Det ble derfor, som nevnt før, vedtatt at kommunen skulle dekke Elverkets underskott på sine budsjetter. En rekna med økt kraftavtak etter hvert, slik at Elverket om noen år ville klare sine forpliktelser selv. Men depresjonstida kom, og strømsalget økte ikke i den takta det var rekna med. Folk så seg ikke råd til å øke abonnementene. De greide ikke mer enn til livsopphold, skatter og avgifter. På kommunens budsjetter virka også Elverkets underskott tungt.

Da styrets forslag til budsjett for 1932/33 ble behandla av formannskapet, hadde Elverket ei samla utgift på kr. 100.472,— og ei inntekt på kr. 56.000,—, altså et underskott på kr. 44.472,—. Da kommunens økonomi også var ganske anstrengt, fant formannskapet det ikke lenger forsvarlig å føre Elverkets underskott på kommunebudsjettet. Storparten av beløpet til renter og avdrag ble strøket, og budsjett for 1932/33 ble vedtatt slik:

Elverkets inntekter	kr. 56.000,—
Administrasjon, vedlikehold og diverse utgifter	« 43.000,—
Til forrentning av gjeld	kr. 13.000,—

Gjeldsmegling

Da kommunen ikke lenger ville føre Elverkets underskott på kommunens budsjett, måtte dette føre til gjeldsmegling. Denne ble også innledet ganske snart. Etter flere vanskelige forhandlinger, kom det endelig til enighet om en gjeldsordning på 62 % av førsteprioritetslånet. I samband med gjeldsordningen fikk Elverket et lån i Kommunalbanken på kr. 100.000,—, til kjøp av et nytt aggregat i kraftstasjonen, da en fant det uforsvarlig å fortsette med bare ett aggregat. Skulle et uhell inntreffe, ville det føre til hel driftsstans med meget uheldige følger for Elverkets økonomi.

Selve gjeldsordninga kom ikke helt i orden før i 1938. Etter at 1. prioritetslånet var ordna, sto ennå igjen lån i Trondheim Sparebank og Selbu Sparebank med henholdsvis kr. 394.681,—, og kr. 64.000,—. Her kom en fram til en overenskomst som begge bankene godtok, men med den forskjell at den uprioriterte gjeld i Selbu Sparebank på kr. 37.000,—, ikke skulle avbetales mer enn 30 %/o, før lånet i Trondheims Sparebank var nedbetalt i sin helhet.

Elverkets gjeld kom etter dette ned på kr. 1.900.000,—. Dermed var gjelden kommet ned på et nivå, slik at Elverket selv kunne greie å få balanse i sitt regnskap.

Utviding av kraftstasjonen

I samband med gjeldsordninga fikk kommunen, som nevnt, et lån på kr. 100.000,—, til innsetting av nye maskiner i kraftstasjonen. Etter tilråding fra ingeniørene Barre og Solberg, ble det vedtatt å kjøpe en turbin på 1350 hk, fra Kværner Brug, etter en kontraktssum på kr. 26.500,—, og en generator på 1150 kVA fra A.E.G. for kr. 16.600,—. I løpet av 1934 ble så de nye maskiner innsatt med alle nødvendige apparater. Den samla apparatinstallasjon for turbinene ble da 2350 hk og 2050 kVA for generatorene. Toppyttinga i kraftstasjonen etter aggregatinstallasjonen ble 1736 kW.

Reguleringa av Østrungen

Etter at det nye aggregat var satt i drift, viste det seg at det enkelte vintre ble lite vatn før vårflommen satte inn. Det ble derfor nødvendig å tilføre Slindvatnet mere vatn. Det kom på tale å overføre vatn både fra Sørungen og Østrungen. Den hurtigste løsning ville bli en regulering av Østrungen. Ingeniør Kuløy fikk så i oppdrag 14.3. 1936 å komme med planer og kostnadsoverslag for et slikt prosjekt.

Ing. Kuløy la i møte 21.3. 1940 fram plan og kostnadsoverslag for reguleringen av Østrungen. Etter denne skulle det innvinnes

ca. 5 mill. m³ vatn. Dette ville gi nok driftsvatn i 35 døgn til full drift av de installerte maskiner. Den planlagte regulering gikk ut på en senking på 1,75 m og en heving på 2,5 m av Østrungen, altså en total regulering av 4,25 m. Kostnadsoverslaget lød på kr. 23.700,—. Arbeidet ble bortsatt til Erik O. Aune for i alt kr. 9.924,—. Ingeniør Kuløy ble engasjert til å forestå utbygginga. Hele kostnadene ble dekket av Elverkets egne midler.

I samband med Østrungsreguleringa, var det også andre planer og reguleringer som kom på tale. For det første var trerøret i overføringstraseen i dårlig forfatning. Det var lekkasjer på flere steder, slik at røret måtte holdes under oppsyn og ofte repareres. Her måtte noe gjøres, og det ble derfor vurdert om en skulle foreta en omfattende reparasjon av trerøret eller bygge en overføringstunnel Slinvatnet — Storsvea. Samtidig var regulering av Sørungen med i bildet. Ing. Kuløy fikk i oppdrag å komme med planer og kostnadsoverslag. I møte 13.4.1940 la han fram utarbeidede planer for første byggetrinn for utviding av anlegget, men da han også helst ville komme tilbake til annet byggetrinn, full utbygging, for å se det hele i sammenheng, ble spørsmålet utsatt inntil videre.

Krigstida

Imidlertid kom krigen og satte en foreløpig stopper for de planer som styret hadde arbeidet med.

Etterat tyskerne og NS hadde overtatt administrasjonen av landet, ble det lovlig valgt herredsstyre og alle nemnder ellers avsatt og erstattet med nye. Formannskapet hadde helt fra Elverket ble starta, fungert som styre med ordføreren som formann.

Styret holdt sitt siste møte den 2. des. 1940. Heretter skulle den NS-oppnevnte ordfører styre Elverket alene, men den 13.12. 1941 oppnevnte han ei særnemnd for Elverket. Denne nemnda bestod av:

Kaptein P. P. Evjen, formann.
Driftsbestyrer Kr. Lein, varaformann, og
Kontorsjef O. Trondseth.

Etter at kaptein Evjen ble arrestert og sendt til Tyskland i 1943, ble brukseier I. Kjeldstad formann.

Tunnel Langvika — Storsvea

Som nevnt før var dette spørsmålet behandlet i møte 14.3. 1940 under det lovlige valgte styre, men det ble den gang utsatt for videre utredninger.

Dette var en sak som tvinga seg fram på grunn av den dårlige forfatning trerøret var i. Alt i des. 13.12. 1941, kom spørsmålet opp igjen, etter at det var foretatt befaring i terrenget. Etter lengre overveielser kom en fram til at en tunnel Langvika — Storsvea var å foretrekke framfor ny trerørledning, selv om det ble endel dyrere med tunnel. Etter ing. Kuløys utrekninger ville tunnelen komme på kr. 548.000,—, og et nytt trerør på kr. 440.500,—. Det ble ellers rekna med at tunnelanlegget i fullt ferdig stand, ville komme på kr. 700.000,—. Etter planene skulle en innvinne ca. 400 kW i minsket falltap.

Det kom inn ialt 5 anbud på tunnelanlegget. Arbeidet ble bortsatt til firmaet Eeg Henriksen og Diderich Lund, Oslo, for en byggesum på kr. 516.130,—, og skulle være ferdig 15.5. 1945.

Krigen slutta før tunnelanlegget var helt ferdig. Til nytt styre for Elverket fra 8.5. 1945 ble valgt: Olav P. Overvik, formann og som styremedlemmer N. O. Aune og P. A. Fuglem.

Overføring av Sørungen til Slindvatnet

Etter at tunnelen Langvika — Storsvea var tatt i bruk, viste det seg at de innvunne kW ville kreve mer vatn i magasinene for kontinuerlig drift i kraftstasjonen. Spørsmålet om overføring av Sørungen til Slindvatnet ved Julskaret ble derfor aktuelt. Forhandlinger med TEV om overføring ble tatt opp til drøfting. Det kom til enighet og arbeidet med en 300 m lang tappetunnel gjennom Julskaret til Slindvatnet kunne settes i gang. Dette ville gi en økning i magasinet på ca. 24 mill. m³ og med den maskinkapasitet kraftstasjonen hadde, skulle dette gi mer enn tilstrekkelig vassmengde. Etter overenskomsten skulle ikke tappinga redusere Sørungens betydning for TEV's anlegg i Nidelva.

Styret gjorde så vedtak om bygging av tappetunnelen. Planen ble oversendt herredstyret (overstyret) til godkjenning, og i møte

29.12. 1945 godkjente herredstyret planen og påla styret å sette i gang de forberedende arbeider.

Firma Eeg Henriksen og D. Lund, som ennå holdt på med sluttarbeid av tunnelen i Storsvea, hadde gitt tilbud på kr. 220.000,— for Julskartunnelen. Etter en del forandringer og akkordering, kom tilbudet ned på kr. 188.600,—, med en byggefrist på 14 mnd. For å få arbeidet ferdig til rett tid, ble det nødvendig med 3 skift. For dette forlangte firmaet kr. 3.000,— i tillegg, altså en total kostnad kr. 191.600,—. Til arbeidet måtte det opptas lån. Flere måter ble forsøkt, men tilslutt innvilga Nordenfjeldske Kreditbank et kassakreditlån til 4 % p.a. med en provisjon på $\frac{1}{2}$ % pr. år. Tunnelarbeidet gikk ganske greit, og ble ferdig i april 1947.

Nye utbygninger og reguleringer

Spørsmålet om mer kraft både i Selbu og Malvik meldte seg med større tyngde etter hvert som forbruket steg både i Selbu og Malvik. Styret ga så ingeniørene Kuløy og Barre i oppdrag å utarbeide planer og kostnadsoverslag for full utbygging av kraftstasjonen, Slindelv II.

Forslaget var i 2 alternativer.

Alt. I, omfatta ny rørledning fra «stupet» og ned til kraftstasjonen, tilbygg til denne og innsetting av maskin nr. 3. Ved denne regulering ville innvinnes ca. 1450 kW.

Kostnadene var på kr. 1.063.000,—.

Alt II, omfatta full regulering av Slindvatna og Sørungen. Kraftproduksjonen i stasjonen ville bli 6.600 kW med samla utgifter, kr. 4.767.000,—.

For begge alternativer måtte det bygges ny høgspenningelinje fra kraftstasjonen til Malvik grense. Linja skulle gå på søndre side av Selbusjøen med et 1616 m langt luftspenn over sjøen til Amdal ved «bønnbenet». Overstyret vedtok planen, prinsipielt alt. I og subsidiært alt. II i møte 24.1. 1948.

For å sikre seg avtak av den framtidig kraftproduksjon, forplikta Malvik seg til å ta ut et kvantum på 2200 kW stigende til 3200 kW pr. år til en pris av kr. 70,—, pr. kW levert herredsgrensa.

1616 m luftspenn over Selbusjøen til Amdal

Imidlertid hadde de tekniske konsulenter forandra en del på planene, og kostnadene var nå beregna til 2,1 mill. kroner etter alt. I. Etter forslag fra styret ble det vedtatt å låne 2,3 mill. kroner, slik at lånet i Nordenfjeldske Kreditbank og restlånet i Trondheim Sparebank kunne bli konvertert.

For å skaffe penger til reguleringsarbeidet måtte det opptas lån, Flere muligheter ble forsøkt, men uten resultat. Søknad om lån ble så sendt Kommunalbanken, som tilslutt innvilga søknaden mot førsteprioritetspant i de nye anlegg.

Det ble nødvendig for styret å anta nye konsulenter, for ing. Kuløy var stekt belasta av andre oppdrag og ing. Barre var død. Som konsulenter ble antatt overing. Sørbye, Oslo og ing. Spone, Meråker, for henholdsvis turbin og generator.

Her møtte en visse vansker, da verkstedene satt inne med store bestillinger, og hadde lang leveringstid. Det eneste verksted som kunne påta seg levering av turbin innen rimelig tid var Olaf Sørums mek. verksted, Oslo. Turbinleveransen ble derfor overlatt dette verksted for en pris av kr. 258.000,— med leveringsfrist ferdig

fra verksted 15.3. 51. Videre ble levering av transformator, 4000 kVA overlatt til A/S National Industri for kr. 53.000,—, levert innen høsten 1951.

Å få generator av norsk fabrikat var umulig grunnet store bestillinger og materialmangel. Løsninga ble til slutt at en fikk en maskin av engelsk fabrikat. Problemet har var valuta, men det ordna seg ganske raskt med god hjelp fra Johan Nygårdsvold, som var stortingsmann på det tidspunkt. Gjennom A/S Proton, ved direktør Selmer, ble det 14.5. 1949 inngått kontrakt med det engelske firma The British Thomson Houston co., om levering av en generator på 4000 kVA. Leveringstida var høsten 1951.

Etter at den finansielle side var i orden, ble arbeidet satt i gang. En del forarbeider måtte gjøres, bl.a. rydding for ny rørgate fra Storsvea og ned til kraftstasjonen. Denne var utsprengt under første anleggsperiode, men ikke ryddiggjort for store steinblokker. Videre ble stikking av ny høgspenlinje til Malvik satt igang. Linja ble bortsatt til A/S Betongmast. Kontraktsummen var på kr. 270.000,—, med leveringstid første kvartal 1950.

Her møtte en også vansker, idet kobbertråd ennå var en sjelden vare. Etter råd fra ing. Spone ble det beslutta å bruke stålaluminium nr. 50 og nr. 95.

I samband med utbygginga av kraftstasjonen, ble en også nødt til å regulere Store Slindvann. Styret ga ing. Kuløy i oppdrag å komme med forslag til regulering av Store Slindvatn fra kote 353 til kote 359,25 altså en heving på 6,25 m. Dermed skulle magasinet få en beholdning på 37 mill. m³ vatn.

I mai 1949 la ing. Kuløy fram forslag og redegjøring for reguleringsanlegget. Det var forutsatt en steinfyllingsdam i Eet mellom Store og Lille Slindvatn. De samla byggekostnader utgjorde kr. 528.000,—, med en årlig utgift på kr. 33.900,—.

Da TEV ville få fordeler av reguleringa, ble det etter forhandlinger oppnådd en overenskomst slik at TEV tok 49 % og Selbu 51 % av de årlige utgifter, d.v.s. kr. 16.600,—, på TEV og kr. 17.200,—, på Selbu.

Damanlegget i Eet ble bortsatt til entreprenørfirmaet N. Christensen for kr. 490.000,—.

For å skaffe den nødvendige kapital søkte kommunen Kommunalbanken om et lån på kr. 400.000,—. Banken innvilget lånet,

Motiv fra Eet.

men på de vilkår at lånet ble tilbakebetalt over 5 år, og videre at reguleringsavgiftene fra TEV skulle betales som ekstra avdrag.

Reguleringen ble ferdig høsten 1951.

Reguleringen av Rensjøen og Sørungen

Etter Slindvassreguleringa så en snart at enda en omfattende regulering måtte til, skulle Elverket ekspandere videre. Det ble spørsmål om å samle alt vatnet i nedslagsfeltet rundt Rensjøen og Sørungen og få det overført til Slindvatnet.

Etter samråd med STEV i 1957 ble ing. Rathe gitt i oppdrag å utarbeide foreløpige planer og beregninger av en slik regulering. Han la fram en samla plan for hele nedslagsområdet i 2 alternativer.

Alt. I, gikk ut på å utnytte fallet fra nåværende kraftstasjon, ca. 60 m, og ned til Selbusjøen med en kraftstasjon litt ovafor Aftret bru, Slindelv III. Her skulle det installeres 2 maskiner på tilsammen 20.000 hk. Det var da her forutsatt utnytting av de eksisterende reguleringer.

Alt. II, forutsatte full utnyttning av Rensjøen og Sørungen, med et nedslagsfelt på henholdsvis 42 og 48 km². Her var også tatt med utnyttning av fallet mellom Sørungen og Slindvatnet, ca. 100 m og bygging av kraftstasjon i Julskaret (Julskaret kraftanlegg) med en maskinkapasitet på 5000 HK. Kostnadene var anslått til kr. 14.350.000,—.

Planene ble oversendt Hovedstyret for Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen til behandling. Da det her var store og viktige planer som lå føre, vendte styret seg til professor Hveding ved N.T.H., som tok på seg å være vassbygningsteknisk konsulent for Elverket.

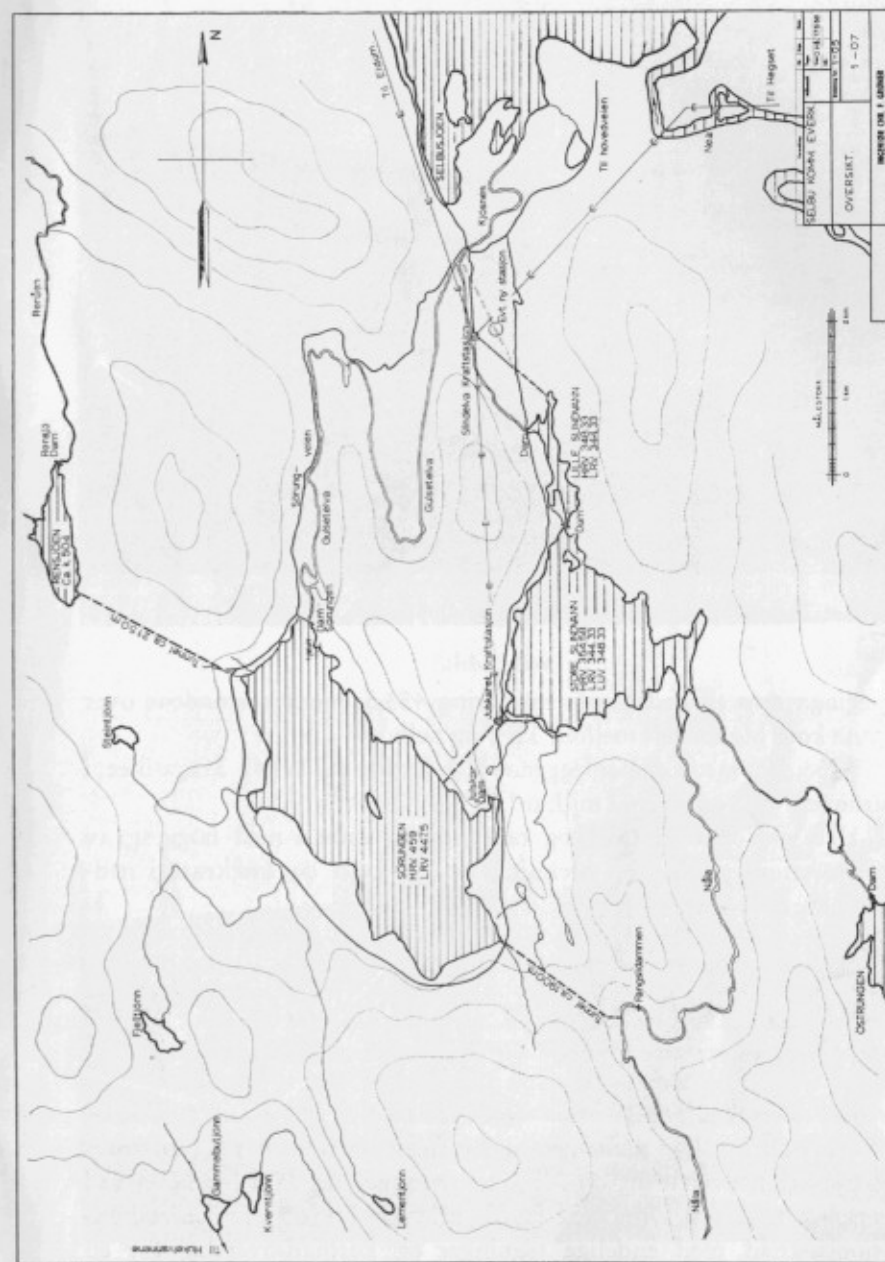
Da Elverket, ved kgl. res. av 8.12. 1961, fikk de nødvendige konsesjoner, tok en til med Rensjøreguleringa. Reguleringa forutsatte ny dam for Rensjøen. Denne ble bygd som platedam uten bakvegg. Videre ble det bygd en ca. 2000 m lang overføringstunnel til Sørungen med et tverrsnitt på 5 m².

Anleggsarbeidet ble bortsatt til A/S Trondhjems Cementstøperi for 1,5 mill. kroner. Anleggskostnadene ble fordelt med 1/3 på TEV og 2/3 på Selbu. Anlegget var ferdig 20.2. 1962.

Da professor Hveding flytta til Oslo i 1961, ble siviling. Leif Ødegaard tilsatt som ny konsulent.

Sørungreguleringen

Allerede i 1962 begynte Elverket med de forberedende arbeider for oppdemning av Sørungen, bl.a. med avdekking av damstedene, oppmåling av neddemt areal m.m. Reguleringen forutsatte en heving av sjøen med 5,5 m opp til kote 459 og bygging av kraftstasjon i Julskaret. Det måtte bygges 2 dammer, en for Guldsethelva og en på Julskaret. Dammen på Julskaret ble bygd som stenfyllingsdam. Den ble 150 m lang med frontplate av asfalt. Det gikk med ca. 7500 m³ stein. Sørungdammen for Guldsethelva ble imidlertid bygd som platedam. Denne var 141,5 m lang. Ved oppdemninga ville det bli neddemt et areal på 1800—2000 dekar, som bestod delvis av skog og myr. Arbeidet med dammen ble bortsatt til A/S Jernbeton Trondheim, for 1,5 mill. kroner. TEV tok kostnadene med dam-

Overviskarts over regulering og kraftstasjoner

Sørungen dam

bygginga opp til den gamle regulering 453,5, mens kostnadene over denne kote ble fordelt mellom TEV og Selbu.

Arbeidet med damanleggene ble ferdige i 1964. Magasinet i Sørungen ville romme 62 mill. m³.

Det var også et stort og omfangsrikt arbeid med hogging av tømmer, opprydding og brenning av all kvist og småkratt i neddemningsområdet.

Kraftstasjon i Julskaret og overføring av Nåla til Sørungen

Da selve reguleringa i Sørungen var ferdig, gjensto nå fullføring av den opprinnelige plan, nemlig kraftstasjon i Julskaret (Julskaret kraftanlegg), overføring av Nåla til Sørungen og dam for Nåla ved Fangslia. Ingeniør Ødegaard hadde allerede i 1965 utarbeidet konsesjonssøknad med endelige tegninger og kostnadsoverslag for en slik regulering. Det foreløbige overslag var på 9,5 mill. kroner.

Julskar dam

Asfaltering av Julskardammen

Julskaret Kraftstasjon

I planen var forutsatt en 960 m lang driftstunnel fra Sørungen ned til kraftstasjonen i Julskaret, med et tverrsnitt på 6,5 m² før-tunnel på 150 m med tverrsnitt 7,5 m² og en avløpstunnel på 125 m med tverrsnitt 6,5 m². I kraftstasjonen var rekna med 1 Francis-turbin på 9000 hk, 1 generator på 8000 kVA, 1 transformator på 8000 kVA og dessuten apparatanlegg for fjernstyring fra Slindelva kraftstasjon. Ingeniør Ødegaard ble gitt fullmakt til å utarbeide anbudsinnbydelsene for anleggsarbeidet.

Den 22.4. 1966 fikk kommunen tillatelse til ovennevnte regulering. Finansieringa ble ordna slik:

Lån i Norges Kommunalbank	kr. 5,5 mill.
Lån i Trondheimsbanker	« 2,0 «
Lån av Selbu kommune	« 0,5 «
Selbu Elverks eget tilskott	« 1,5 «
	kr. 9,5 mill.

Det innkom ialt 4 anbud på anleggsarbeidet. Etter tilråding fra konsulenten ble det laveste anbud fra A/S Christiani & Nielsen, Oslo, antatt for en sum av kr. 5.062.577,—. Anbudet omfatta bygging av kraftstasjon, driftstunnel, tunnel Sørungen—Nåla, ca. 1800 m og dam for Nåla ved Fangslia. Maskiner og instrumenter

ble ellers bestilt hos følgende firma: A/S Per Kure, A/S Kværner Brug, NEBB og Hulta Ferrum til omforente priser. Apparatanlegget ble overlatt A/S Siemens etter rammekontrakt.

Arbeidet med anlegget tok til straks etter at kommunestyret hadde gjort de nødvendige vedtak om reguleringa. Arbeidet med kraftstasjonen og driftstunnelen begynte høsten 1966 og pågikk hele 1967 og delvis i 1968. Kraftstasjon i Julskaret ble satt i ordinær drift 23.4. 1968, mens Nålatunnelen først ble ferdig og tatt i bruk 2.11. 1968.

Linjer

Da Elverket i 1923 ble satt i drift, var det, som nevnt før, bygd 51 km høgs pent- og 77 km lavsp ent linjer med 33 fordelingstransformatorer. Men etter som tida gikk, var det flere og flere som tok elektrisk kraft til bruk i husholdninga og ellers til sagbruks- og gårdsdrift. Særlig etter krigen var etterspørselen stor. Det var ennå flere grender som ikke hadde fått elektrisk lys og kraft, bl.a. søndre Sjøbygd, Amdal, Dragsten og Flora. Så snart nødvendig materiell var å få, ble linjenettet utvida. Søndre Sjøbygd og Amdal fikk først elektrisk lys, da den nye Malviklinja var bygd ferdig i 1951. Deretter ble høgs pentlinje ført fram til Flora. Denne ble ferdig før jul 1952. Den siste grenda var Dragsten, som først fikk strømmen i 1968. Dermed hadde alle grender fått elektrisk kraft.

Litt av utviklinga i disse 50 åra ser en ved å betrakte fordelingsnettet som i 1973 har 3 ganger så stor utstrekning som i 1923. Elverket har nå 187 km høgs pentlinjer, 229 km lavsp entlinjer og 103 fordelingstransformatorer. Både på høg- og lavsp entlinjer er de uimpregnerte stolpene byttet med impregnerte, men den sterke stigning av strømforbruket gjør det nå nødvendig å forsterke fordelingsnettet.

En skal ikke unnlate å nevne at det i Elverkets regi er bygd en 6 km lang høgs pentlinje til Forsvarets anlegg på Vennafjellet, og videre en linje fra Flora til Forsvarets stasjon på Bringten. Elverket har også deltatt sammen med Malvik i en 22.000 volts linje fra Eidum til Hommelvik, og ellers gitt tilskott til ny overføringslinje Fosshode — Hommelvik med kr. 20.000,—.

Gammelvollen ved Sørungen, etter oppdemming.

Linjen Eidum—Hommelvik fikk stor betydning for overføring av kraft fra Eidum til Malvik. Linja ble også en sikkerhetsventil for Selbu etter at det var oppnådd enighet om samkjøring med Aura i 1957 og uttak av konsesjonskraft fra TEV's anlegg i Hegseth foss over Eidum til Hommelvik. Ved Samkjøringa var Selbu garantert kraft om noe galt skulle hende i egne anlegg.

På grunn av samkjøringa ble det i 1968 bygd ei forsterka 22.000 volts linje fra Slindelv til Hegseth foss. Linja var 16,3 km lang og kosta kr. 684.786,—, og ei 22.000 volts linje fra Amdal til Dragsten. Denne linja var på 7,9 km og ble innkobla 13.12 1968.

Selbu Elverk har finansiert omtrent hele linjenettet ved lån og egne midler. En ser da bort fra et tilskott til Florlinja på kr. 25.000,—, fra fylket og kr. 130.000,—, til Dragstenlinja fra Staten.

Veger

I samband med reguleringen av Store Slindvatn og Sørungen, ble Elverket under ekspropriasjonsskjønnene for begge reguleringer, pålagt ganske store og omfattende vegbygginger. Ved Slindvass-

skjønnnet ble Elverket pålagt å bygge veg på vestsida av Slindvatnet fra dammen ved Lille Slindvatn og fram til Stenhusvollvegen, og dessuten utvide og reparere en dårlig kjøreveg fra Slindbrauta opp til Lille Slindvatn.

Under Sørungskjønnnet ble Elverket tilplikta å bygge skogsbilveg med 8 tonns akseltrykk rundt Sørungen fra Guldseth og ned til Store Slindvatn ved Julskaret. Senere har Elverket yta tilskott til skogsbilvegen fra Stenhusvollen til Nålosen, og fra dammen ved Eet til Nåldalen. Alt i alt har Elverket bygd ca. 31 km med veger, og deltar med $\frac{2}{3}$ av vedlikeholdet av vegene.

Vekst

Det første driftsåret hadde Elverket 332 abonnenter som for det meste brukte krafta til lys. Det var et fåtall som hadde installert varmekontakter, og disse abonnenter hadde som oftest en 1000 Watts kokeplate. De dårlige økonomiske tider rundt 30 åra gjorde at folk ikke hadde råd til å bruke elektrisk kraft til mer enn det høgst nødvendige og knapt nok det. Men mot slutten av 1930 åra begynte forbruket å stige og økonomien for Elverket ble også bedre.

Under krigen var det mange som ville forhøye sine abonnenter, men okkupasjonsmakta måtte først og fremst ha sitt. Dette bød ofte på problemer, da det i enkelte år var dårlige nedbørsforhold, slik at vannmagasinene ikke ble fulle fra høsten. Derfor hendte det at krafta måtte rasjoneres, og i mars 1942 fikk Elverket pålegg om å gå til full utkobling av abonnentene i Selbu i 3—4 veker.

Da krigen endelig slutta steg forbruket ganske kraftig, slik at maskinene i kraftstasjonen gikk med toppbelastning, og spenninga ble for lav. Overbelastninga i kraftstasjonen ble nesten uholdbar og noe måtte bli gjort. Spørsmålet om utbygging kom snart på tale, og denne ble satt i gang så snart forholda ble noenlunde normale etter krigen.

Ser en på produksjonen i 1972, er belastningen kommet opp i 14.050 kVA, med en energiproduksjon på 70 GWh i Slindelva og Julskaret kraftstasjoner. Utover dette er det også uttatt ca. 5 GWh

fra Samkjøringa og ca. 2 GWh i konsesjonskraft fra TEV, altså tilsammen 77 GWh.

Ved utgangen av 1972 hadde Elverket 1845 abonnemeter hvorav 1263 husholdningsabonnemeter.

Det er investert i alt ca. 25 mill. kroner i anleggene tilsammen. Nå er de største lån nedbetalt slik at de pr. i år utgjør ca. 10 mill. kroner.

Samarbeid med andre Elverker

En kan ikke avslutte denne 50 årsmelding uten å nevne det samarbeid Elverket har hatt med Malvik komm. Elverk og TEV. Malvik har vært vår gode partner siden 1925. Samarbeidet har gjennom alle år vært svært godt, og uten leveranse dit, hadde nok den sterke veksten med reguleringer og utbygginger i Selbu ikke vært kommet så langt som den er idag. Den første kontrakta med Malvik var på 300 kW. I dag avtar Malvik komm. Elverk ca. 50 GWh eller 8.200 kW.

Med TEV har også Selbu hatt et meget godt samarbeid. Under utbyggingene har TEV alltid stilt seg forståelsesfullt overfor de problemer som Selbu har hatt under utbyggingsperiodene etter krigen. TEV har på sin side deltatt med sin andel av alle reguleringer både i Slindvass- og Sørungsreguleringen. Dette er oppnådd etter drøftinger og godt samarbeid mellom de to elverk.

Styre

Etter de lover som var vedtatt for Elverket, skulle verket ha eget styre og administrasjon. Under utbyggingsperioden fungerte imidlertid formannskapet som styre med ordføreren som formann. Denne ordninga fortsatte fram til 1940, da «herredstinget» utnevnte eget styre (særnemnd) for Elverket.

Da det vil føre for langt å nevne alle som har vært styremedlemmer i disse 50 åra, skal en her nevne de som har vært formenn:

STYRET I JUBILEUMSÅRET

Peter P. Haave, Per P. Evién, Aabjorn Overvik,
Peder N. Hårstad, Olav N. Overvik.

*Styreformann i jubileumsåret
Olav N. Overvik*

Ordfører P. Norbye	fra 1919 — 1923
« O. H. Kjosnes	« 1923 — 1926
« A. Kvello	« 1926 — 1929
« O. H. Kjosnes	« 1929 — 1940
P. P. Evjen	« 1940 — 30.6.43
I. Kjeldstad	« 1943 — 15.5.45
Olav P. Overvik	« 15.5.45 — 1967
« Olav N. Overvik	« 1967

Det sittende styret i jubileumsåret er:

Ordfører Olav N. Overvik, form., Peder N. Hårstad, varaform., Peter P. Haave, Per P. Evjen og Asbjørn Overvik.

Personale

Følgende har fungert som driftsbestyrere (elverksjefer):

Egil Anzjøn	fra 1.9.1921 — 1.3.1930
Johan Bilstad	« 1.3.1930 — 1.8.1947
Ingebrigt Hårstad	« 1.8.1947 — 1.3.1973
Bjørnar Schei	« 1.3.1973

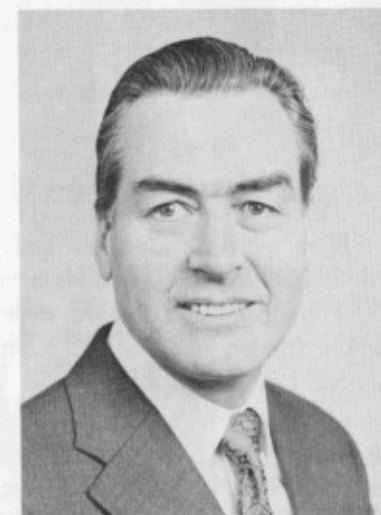
Driftsbestyrer Egil Anzjøn

Driftsbestyrer Johan Bilstad

*Driftsbestyrer Ingebrigt Hårstad
fra 1/8—1947 til 1/3—1973*

*Driftsbestyrer Bjørnar Schei
fra 1/3—1973*

Andre som har vært ansatt ved Elverket, men som nå er sluttet, er følgende:

Gunnar Sæther	..... fra 1921 — 1967
Mikal Velve	..... « 1921 — 1965
Arnt Haugen	..... « 1921 — 1947
Ingebrigt Norbye	..... « 1921 — 1932
Ottar Anzjøn	..... « 1921 — 1924
Olaf Røset, Børstad	..... « 1921 — 1929
Olaus Sandvik	..... « 1923 — 1937
Anbjørg Tørum	..... « 1930 — 1933
Ingebrigt O. Hårstad	..... « 1932 — 1972
Bernhard Hårstad	..... « 1932 — 1946
Jon Sandvik	..... « 1937 — 1950
Selma Langli	..... « 1949 — 1957
Ivar Eidem	..... « 1950 — 1970
Svein Opøien	..... « 1957 — 1964
Olav H. Lien	..... « 1965 — 1970

Lang tjenestetid

Flere av funksjonærene ved Elverket har hatt en lang tjenestetid. Blant dem er Arnt Haugen, Gunnar Sæther og Mikal Velve. Disse tre begynte allerede under anleggstida, og har således fulgt verket fra begynnelsen av. Ellers har Ingebrigt O. Hårstad vært i tjeneste i 40 år.

Elverksjef Ingebrigt Hårstad, Bellshagen, begynte ved Elverket allerede i 1921, og er vel den som har hatt den lengste tjenestetida ved Elverket. Hårstad var først linjearbeider i ett år, tok så Oslo elementærtekniske skole, og etter at Elverket var satt i drift, fortsatte han som fast montør. I 1942/43 gikk han på Trondheim Tekniske skole og ble så i 1947 tilsatt som driftsbestyrer, en stilling han hadde til 1.3. 1973.

PERSONALE VED ELVERKET

Nederste rekke fra venstre: Gunnar Sæther (pensjonert), Ingebrigt O. Hårstad, Gjertrud Kvello, Bjørnar Schei, Ingebrigt O. Hårstad (pensjonert).
 2. rekke: Ole P. Hårstad, Arne Sandvik, Ola Kulseth, Sverre Korsvold, Ola I. Hårstad.
 3. rekke: Per B. Nervik, Ove Kjøsnes, Karl Kjøsnes, Gustav Nyheim, Arne Nissestad.

Fast ansatte ved Selbu komm. Elverk:

Bjørnar Schei	Elverksjef	1973	
Sverre Korsvold	Driftsassistent	1964	
Ola I. Hårstad	Installasjonskontrollør	1957	kantr. fra 1967
Gjertrud Kvello	Kontorassistent	1957	
Arne Sandvik	Elektromaskinist I	1950	
Ove Kjøsnes	Elektromaskinist II	1969	
Per B. Nervik	Mekanisk reparatør og avløser	1970	
Ola Kulseth	Elverksmontør	1950	
Ole P. Hårstad	Elverksmontør	1946	
Arne Nissestad	Elverksmontør	1971	
Gustav Nyheim	Elverksmontør	1972	
Karl Kjøsnes	Elverksmontør	1965	

Sluttord

Når en har lest Selbu komm. Elverks historie, vil en kanskje sitte igjen med det inntrykk at den gjør ikke krav på å være verken stor eller enestående. Men for Selbyggene vil den på mange måter være en interessant historie, som på sett og vis gir oss et speilbilde av bygda sitt ve og vel i det halve sekel. Dersom en laget grafiske framstillinger av de økonomiske forholda innen kommunen i samme tidsrom, ville kurvene her ikke vise stor forskjell fra kurven for strømsalg. Bygda og Elverket har gått hand i hand, både i vonde og gode dager. De har fulgt hverandre gjennom tykt og tynt.

De femti åra har vært en beveget tid på mange måter. Første verdenskrig ga vel støtet til at Elverket ble bygd, midt i dyrtida som fulgte av krigen. Etterpå kom krisetider med depresjon og stagnasjon. Da tidene endelig begynte å rette seg, kom annen verdenskrig med ny stagnasjon.

Først i 50 åra begynte framgangen for alvor, og sia da har det gått jamt framover. Elektrisiteten er kommet inn i alle heimer i form av apparater som letter det daglige arbeid på så mange måter.

Selv om abonnentene er sikra strøm, hender det at «lyset blir borte» en gang iblant, og en må nøye seg med lysstumper kanskje fra julehøgtida. — Men vi vet at verkets folk er ute for å finne feilen og reparere den. Enten været er godt eller dårlig, om det ryker og fyker, om det er djupsnø eller høljende regn, ja selv i storm og stummende mørke må Elverkets montører ut på leting og reparasjonsarbeide hvis det oppstår feil. Selv om vi er i dårlig humør når «lyset er borte» en stund, så send likevel en vennlig tanke til dem som jobber ute i mørket for å skaffe oss lyset tilbake.

Framtidsutsikter for kraftforsyningen i Selbu

VED BJØRNAR SCHEI

Selbu kommunale Elverk har helt siden år 1925 forsynt Malvik kommune engros ved siden av detaljforsyningen i Selbu kommune, og er ved kontrakt ansvarlig for forsyningen av Malvik.

Selbu Elverks disponible energimengde i et middelår er på ca. 77 GWh inklusive konsesjonskraften fra Trondheim Elverk. I 1974

rekner en med at dette kvantum vil være disponert fullt ut av Malvik og Selbu. Kapasiteten av det nåværende overføringssystem mellom Selbu og Malvik er på det nærmeste utnyttet, og en har allerede nå alt for store spenningsvariasjoner på høyspentnettet.

Det er utarbeidet et foreløpig prosjekt for et nytt kraftverk i Slindelva. Dette vil få en fallhøyde på 178 meter og få en årsproduksjon i et middelår på ca. 75 GWh, mens det gamle Slindelva Kraftverk nytter bare 118 meter av fallet og gir ca. 40 GWh i et middelår.

Kostnaden for den nye kraftstasjonen er anslått til ca. 25 mill. kroner, slik at en får en utbyggingspris på 33,4 øre pr. kWh. Dette er en brukbar utbyggingspris, men når en tar i betraktning at den gamle stasjonen vil miste vannet og bare vil kunne nyttes som rent flomkraftverk, blir resultatet av en utbygging ikke riktig så gunstig. Elverket har ingen fondsmidler å skyte inn i et nyanlegg, og i tilfelle hele kostnaden skal lånes, får en låneutgifter på ca. 2,5 mill. kroner pr. år. Det nye anlegget vil øke energiproduksjonen med bare ca. 35 GWh i forhold til produksjonen idag.

Ved salg av 35 GWh til de kraftpriser Malvik betaler idag, vil en få en inntekt på ca. 1,4 mill. kroner pr. år, eller 1,1 mill. kroner mindre enn den årlige amortisasjonskostnad for kapitalen.

Mulighetene for finansiering av bygging av ny kraftstasjon har vært drøftet med Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen, og det ble på et møte med NVE den 15.2. 1973 gjort klart at det ikke vil bli frigitt kapital til denne utbyggingen på nåværende tidspunkt.

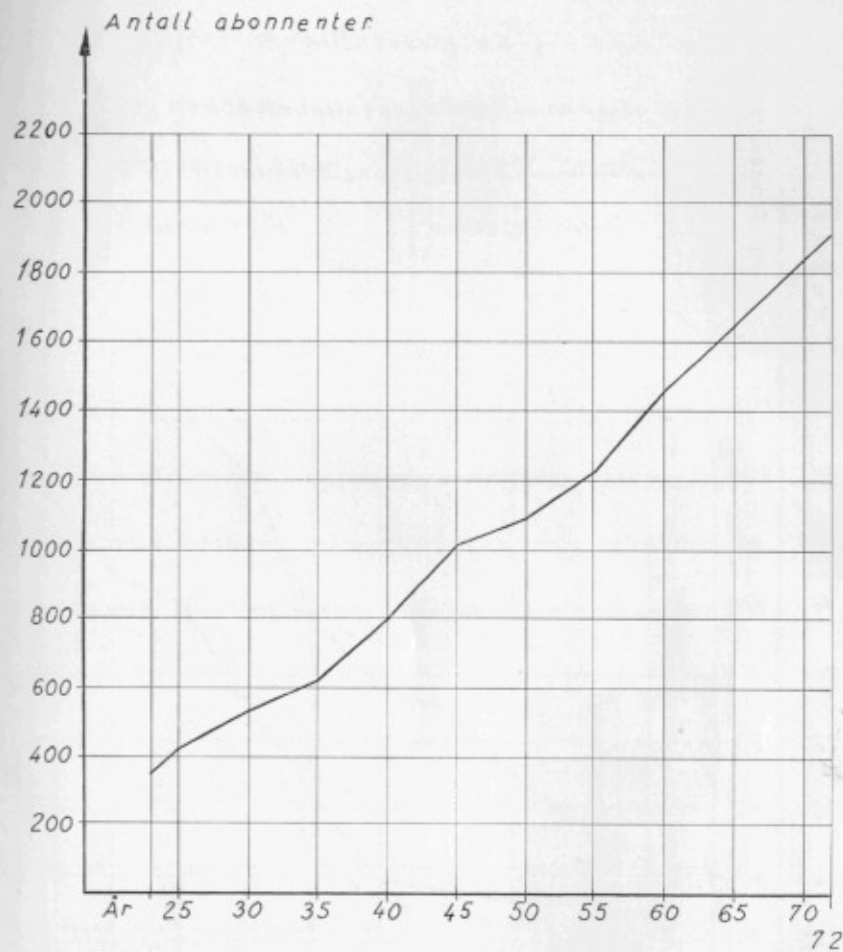
For å kunne tilfredsstille det stadig stigende kraftbehov i området Selbu—Malvik, har begge kommunene søkt medlemskap i engrosselskapet Sør-Trøndelag Kraftselskap (S-TK) som vil bygge en ny transformatorstasjon i Malvik, og over denne dekke kraftbehovet ut over det som Selbu komm. Elverk makter med egen produksjon og disponibel konsesjonskraft. Den nye transformatorstasjonen vil kunne forsyne Malvik alene i tilfelle brudd på forbindelsen til Selbu.

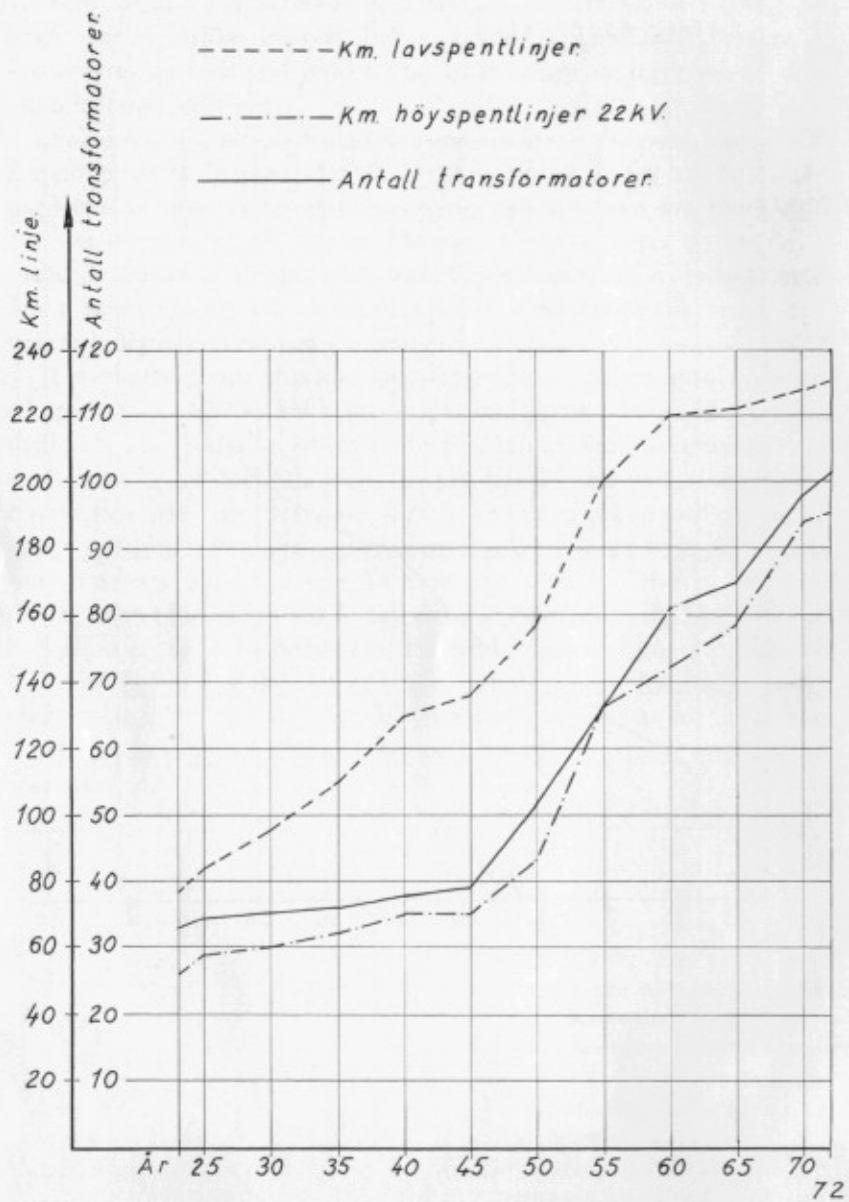
Med denne løsning vil såvel Malvik som Selbu få en meget sikrere strømforsyning enn nå. Muligheten for Selbu også å kunne samkjøre over Hegsetfoss Kraftverk gjør at Selbu vil få en meget sikker kraftforsyning i framtida.

Hovedmålet for elverket er å sørge for tilstrekkelig tilgang på kraft for å dekke ethvert behov i forsyningsområdet, videre å levere kraften med god kvalitet og til rimeligst mulig priser til alle abonnentene i området.

Selbu har spredt bosetning som er kostbar å forsyne. En del av fordelingsnettet er omkring 40 år gammelt og er for svakt. Låneutgiftene i forbindelse med utbygging av Julskaret kraftverk har belastet økonomien slik at en ikke har maktet å foreta de forsterkinger av nettet som har vært ønskelig. Elverket vil i de nærmeste årene satse meget på å få forsterket fordelingsnettet slik at en kan overta boligoppvarmingen i kommunen.

Elverkets egenproduksjon og disponible konsesjonskraft utgjør tilsammen ca. 20.000 kWh pr. år pr. innbygger i Selbu. En rekner med at S-TK vil overta en større del av Malviks forsyning etter hvert som Selbus eget forbruk øker, og vil kanskje en gang i framtida overta hele Malviks forsyning. Om få år må en rekne med at kraftbehovet ellers i samkjøringsregionen er øket slik at bygging av ny kraftstasjon i Slindelva blir lønnsom og aktuell. Erfaring viser at det er store fordeler med å eie produksjonsverk selv, for etter at byggelånene er helt nedbetalt vil kraftverkene kunne produsere billig kraft i mange år. Det er derfor grunn til å se framtida i møte med optimisme når det gjelder Elverkets mulighet for å kunne skaffe Selbu kraft av god kvalitet og til rimelige priser i overskuelig framtid.

Energiforhold 1923 - 1972.

